

فضایی، هماهنگ کننده، نظارت‌کننده و دستگاه راهبر این برنامه است.

● **اشاره کردید که پایان برنامه ده ساله صنعت فضایی سال ۱۴۱۰ است، آیا این برنامه مدون که آقای رئیس جمهور شهیدمان هم توشیح کردند، به گونه‌ای هست که بسترسازی کند و زمینه‌ای برای ادامه راه توسط دولت‌های بعدی باشد یا دچار ضعف و خلل می‌شود؟**

نکته اصلی همین است. در برنامه‌های راهبردی درازمدت نیاز است که مثل یک دوی امدادی که از یک فرد به فرد دیگر منتقل می‌شود، انتقال انجام شود و تمام دولت‌ها به اجرای این برنامه پایبند باشند. مثل برنامه‌های پنج ساله توسعه کشور. برنامه پنج ساله توسعه کشور در یک دولت انجام نمی‌شود. برنامه ده ساله فضایی کشور هم همین طور است. حوزه‌های فضایی و راهبردی و به‌ویژه حوزه‌هایی که با تکنولوژی‌های بالا سرو و کار دارند؛ در درازمدت جواب می‌دهند. این طور نیست که مثلاً یک پروژه ماهواره‌ای از یک دولت شروع شود و در دولت بعد به اتمام برسد. این نوع پروژه‌ها معمولاً دو ساله، سه ساله، چهار ساله هستند و ضرورت دارد که هر دولتی که مشغول به کار می‌شود، برنامه قبل را با جدیت دنبال کند. عناصر تشکیل دهنده و در واقع مجری آن برنامه باید این نگاه را داشته باشند که این برنامه باید مستقل از دولت‌ها پیگیری شود. طبیعتاً اگر دولتی بخواهد سستی به خرج بدهد یا اولویتش را عوض کند و یا تغییر بدهد، پروژه دچار خدشه و مشکل می‌شود و طبیعتاً به اهداف بلندمدت مد نظرمان نمی‌رسیم.

حوزه فضایی یک حوزه راهبردی است و اگر دولتی که مسئولیتی را به عهده می‌گیرد، در این حوزه کوتاهی کند، بعداً جبران عقب‌افتادگی ممکن نیست. به عبارتی شش ماه تأخیر در کار یا کم‌کاری در این حوزه ممکن است ما را شش سال عقب بیندازد. جمع کردن دوباره متخصصین و نخبه‌ها و هماهنگ کردن تمام دستگاه‌ها زمان می‌برد.

و هر قدر موضوع با تکنولوژی بالاتری سرو و کار داشته باشد، این قضیه مصداق بیشتری دارد، به دلیل اینکه در حوزه‌هایی که پیچیدگی فناوری دارند افراد نخبه

هستند که کار را جلو می‌برند. صنعت فضایی صنعتی تحریمی است. نخبگان صنعت فضایی اگر نتوانند در ظرف سه چهار ماه و در مدت کوتاهی کاری را که لازم است پیش ببرند، باید آن حوزه را ترک کنند و صدمه‌ای که وارد می‌شود صدمه چندین و چند ساله خواهد بود. به هر حال این اتفاق در دولت آقای رئیسی به خوبی شکل گرفت و این همدلی به وجود آمد. ما دیدیم که پروژه‌های متعددی در صنعت فضایی در همین دولت تعریف شدند و به نتیجه رسیدند. پروژه‌های متعددی که از دولت‌های قبل باقی مانده بودند، در این دولت به اتمام رسیدند و حتی پرتاب شدند و ماهواره در مدار قرار گرفت، ماهواره پارس ۱ در سال گذشته پرتاب شد. ماهواره طلوع ۳، ماهواره ناهید ۲ آماده پرتابند و طی چند ماه آینده پرتاب می‌شوند و در مدار قرار می‌گیرند.

● **در سه سال پیش وضعیت صنعت فضایی کشور مطلوب نبود و ۱۱ سال بود که شورایی تشکیل نشده بود و انسجام لازم هم بین دستگاه‌ها وجود نداشت.**

انگیزه و انرژی هم نبود.

● **انرژی خیلی مهم است، شهید آیت‌الله رئیسی آمدند و به‌عنوان رئیس جمهور در این شورا شرکت و از صنعت فضایی بازدید کردند، ایشان چه کردند که دوباره آن امید و انرژی به حوزه فضایی کشور برگشت؟**

حمایت‌ها و پیگیری‌های رئیس جمهور به‌عنوان عالی‌ترین مقام اجرایی کشور و آقای وزیر، طبیعتاً در پیشرفت صنعت فضایی اثرگذار است. ما طبق پروتکل و دستورالعملی که داریم هر سه ماه یک بار گزارش وضعیت شورای عالی فضایی را به صورت کاملاً مدون و دقیق به دفتر رئیس جمهور ارائه می‌کردیم و از دفتر ایشان و شخص آقای رئیس جمهور بازخورد می‌گرفتیم. این یعنی برنامه فضایی کشور در حال پیگیری بود و ما موظف بودیم در موعد مقرر پروژه را تکمیل کنیم. با تشکیل جلسه شورا و هر سه ماه یک بار گزارش دادن، وقتی پروژه عقب می‌افتاد، علت را خدمت ایشان ارائه می‌کردیم و بازخورد می‌گرفتیم. دفتر

ایشان و خودشان در سخنرانی‌های شان، پیگیری می‌کردند که معنی و مفهومش این بود که حوزه فضایی مورد نظر ویژه رئیس جمهور است. بدین ترتیب تمام هم و غم ما مصروف اجرای آن پروژه‌ها و برداشتن موانع می‌شد. در بسیاری از موارد وقتی گزارشی را خدمت رئیس جمهور ارسال می‌کردیم، دو سه هفته بعد در سخنرانی‌ها روی آن نکته تأکید می‌کردند و تذکر می‌دادند.

● **و آن تذکر باعث می‌شد که دستگاه‌های همکار فعال شوند.**

آن تذکر باعث می‌شد که آن دستگاه متوجه بشود که باید با سرعت بیشتری کار را جلو ببرد و برای ما هم انگیزه ایجاد می‌شد که به هر حال توسط خود رئیس جمهور رصد می‌شویم.

● **آیا این مسیر ادامه خواهد داشت؟ یعنی امیدوار باشیم که در سال ۱۴۱۰ آن جایگاه بالا را خواهیم داشت؟**

ان شاء الله. به هر حال باز هم تأکید کنم که پیگیری‌ها و حمایت‌های رئیس جمهور و اعتماد وزیر محترم ارتباطات نقش مؤثر و جدی در این برنامه‌ها داشت. متخصصین صنعت فضایی وقتی این اعتماد و حمایت را می‌دیدند با انرژی مضاعفی کار می‌کردند. طبیعتاً شرط تداوم این پیشرفت‌ها هم تداوم آن رویکرد است. اگر آن رویکرد حمایتی پیگیری و اعتماد به متخصصین صنعت فضایی در دولت بعد ادامه داشته باشد، حتماً این اتفاق بزرگ به فضل الهی رقم خواهد خورد.

● **این حوزه کمتر برای مردم تشریح شده است، به چند دستاورد مهم در این حوزه مثل پایگاه چابهار اشاره کنید.**

یکی از اتفاقات بسیار ماندگار پرتاب ماهواره خیام بود که دچار چالش بود و محدودیت‌ها و موانعی برای این اتفاق بزرگ وجود داشتند که با پیگیری‌های مرحوم شهید وزیر محترم امور خارجه امیرعبداللہیان و پیگیری‌های وزارت ارتباطات و شخص رئیس جمهور این ماهواره در سال ۱۴۰۱ توسط ماهواره‌بر سایوز پرتاب شد و در مدار قرار گرفت.

ما طبق پروتکل و دستورالعملی که داریم هر سه ماه یک بار گزارش وضعیت شورای عالی فضایی را به صورت کاملاً مدون و دقیق به دفتر رئیس جمهور ارائه می‌کردیم و از دفتر ایشان و شخص آقای رئیس جمهور بازخورد می‌گرفتیم. این یعنی برنامه فضایی کشور در حال پیگیری بود و ما موظف بودیم در موعد مقرر پروژه را تکمیل کنیم. با تشکیل جلسه شورا و هر سه ماه یک بار گزارش دادن، وقتی پروژه عقب می‌افتاد، علت را خدمت ایشان ارائه می‌کردیم و بازخورد می‌گرفتیم.

رئیس‌عزیز

ویژه‌نامه چهلین روز عروج شهدای خدمت